

n'esperem alguna cosa; si rés n'alcansém, al menys tindrem d'agrahirli que pera encumbrarse no s'ha valgut, com altres, de fer servir la seva Vila nadiua d'escambell pera pujar y governar solzament en profit de sos propis interessos.

Xena.

(Caricatura del Glosador).

D'altres temps

Setmana de recels

HISTÒRICH

Som á les acaballes de 1461. El cos tot just enterrat del Príncep de Viana,—*Sent Carles*, com devotament l'anomenen les cròniques de l'época—á forsa de miracles serva encare calent l'entussiasme popular.

El poble no s'en sap pas avenir d'aquella mort tan sobtada qu'ha robat un sabi al mon y el puntal als catalans, els quals tremolan per ses llibertats, veyent el ceptre d'Aragó en mans d'un rey fet á les costums d'altres terres que posen la Magestat reyal per sobre de tot.

Ha mort d'herbes—butsineja la desconfiansa, planant arreu sobre nostra terra.

El *cui prodest*, treyent son cap concitador de venjances, cerca amenassador un nomen que agafarse... y el nom hi es, corre per totes les boques, posanthi tot el verí que degoten ses lletres...

La Madrastra... la madrastra cojojosa deis bens dels fills de l'*altra*.

Y s'esplícan detalls, es recordan fetxas y la fantasía engroxeix lo que les boques diuen...

Per el cervell del poble passa la revolució de Navarra, els tractes amb Enrich IV de Castella pera que'l Príncep arribés á ésser *sol Rey y Senyor d'Espanya*...

El recort esdevé negrós; passa la presó de Morella «¡No hi entreu Senyor—li deya el metje—si us volen agafar es pera tréureus d'enmitj, sigui com sigui!»...

Esplendent y lluminosa surgeix la voluntat del poble, imponentse á ne'l Rey, á n'aquell Rey, que diu que *sa cólera es missatjera de la mort*. La mateixa Joana Enríquez, cercant ferse simpática, deslliure á son fillastre. *Mans besades que's voldrien veurer cremades*, no'ns enganyarás pas—mormola el poble.

Vé el diumenge de Rams de les llibertats catalanes. El Príncep deslliurat entra á Barcelona que triomfant l'espera...

Després vé la mort impensada y negra que ningú vol explicar-se.

La cólera del Rey es missatjera de la mort...

Y l'onada del odi va creixent. Infantse sense remor, s'agombola amenassadora.

En aquest estat, el *13 de Novembre de 1461 á altes hores* de la nit arriba á Barcelona la Reyna am son fill Ferrán. Per lo intempestiu de l'hora no han sortit á rebrels Concellers y Diputats, trencantse aixís la consuetut tan respectada.

¡La Madrastra ha arribat!—diu